

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. . . 1 kor. 50 fill.
Vidéken: Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
UJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

Angolok Debreczenben.

Egy pár hét multán uri angol társaság tiszteli meg látogatásával városunkat. Nem pusztán kíváncsiság hozza őket közbünn, Magyarország szívébe; hanem a szerető érdeklődés és rokonszenv, mely idegen nemzet fiainak részéről soha sem nyilvánult még meg olyan vonzóan, őszinte önzetlenséggel irántunk, mint éppen a világrészeket uraló nagy angol nemzet részéről tapasztalhatjuk.

1849-ben Kossuth Lajosék, az elárult, leiport magyarügy zászlóvivői ott találtak baráti otthont és védelmet az ifjucsászár hóhérai és akasztófái ellen.

Az újabb időben ez az érdeklődés, szeretet ismét felkarolja a magános magyarnemzetet. Angliának művelt közönsége nemcsak lapok útján kíséri figyelemmel a magyarországi helyzetet és változásokat; hanem időről-időre nagy társaságok kerekednek fel. Tavaly a gazdák, máskor tudósok, most ismét uri angol társaság jött illetőleg jön honunkba, hogy a magános büszke magyar népet, annak vérrrel szerzett és fentartott gyönyörű földjét megismerjék és közvetlenül szeressék meg.

Az önállóságra függetlenségre törekvő magános barátja alig kerül Európába. Ám több ellenség agyarkodik ránk; tehát nem lehet több előttünk ilyen megbíró nagy tetteket a rokonszenv. Azt meg kell tartanunk, továbbra is ki kell érdeklőnk hálás ragaszkodunk és elismerésünk jeleivel,

De a református Debreczenben csak mint érdeklődő jóbarátok, hanem mint hittestvérek fokozott érdeklődéssel jönnek a protestáns angolok, kik — mint azt előre is jeleztük — a nagytemplom tartandó vasárnapi magyar református istentiszteleten is részt akarnak venni. Ezen ügyben már fel is tette egyik vezetőtársunk, hogy a városi tanács, a kaszinó, Csokonai-kör, főiskola, társas életmozgató és mozgató egyesületeink befolyásos bevonásával, míg nem késő, bizottság alakításával az közreműködésével készíthetné elő az uri angol társasághoz méltó fogadtatást; hogy a legszebb emlékekkel távozzanak innét és hazájokban továbbra is apostoloskodjanak az angol-magyar barátság mellett. Mivel a városi hatóság idáig — tudunkkal — nem tett

semmit a körünkbe érkező uri angol társaság méltó fogadására, ismételt felkérjük a város polgármesterét, hogy vegye szeretettel kezébe ezt az ügyet, alakítsa meg a vendégfogadó bizottságot, hogy a mi angol barátaink, ha virágokat nem is látnak e perzselt tájon, legalább igaz barátságunktól üdüljenek fel.

Telepítés és a nemzetiségek.

Irta: dr. Sebess Dénes orsz. képviselő.
 III.

A „Tribuna“ 1899. július 7-iki számában egy cikk jelent meg, mely elmondja, hogy nincs nép, mely annyi gunyolódásnak, rágalmozásnak lett volna a magyarok részéről kitéve, mint az oláh nép. Most azonban a szászokra is rá került a sor. Egy idő óta a magyar sajtó vad dühvel támadja ezt a békés és rendszertető népet. Sőt a támadások a magyar parlamentben is vizsgálóra találtak.

A szászok tanulhatnak ebből, hogy szövetkezniök kell, de nem a magyarokkal, hanem egymás közt a románokkal, hogy egyesült erővel küzdjenek a sovínizmus ellen és a magyar hegemonia ellen.

Ezen nyílt felhívásra a Siebenbürgisch Deutsche Tageblatt 1899. július 7. számában egy rövid válasz jelent meg, mely határozottan visszutasítja a felkinált szövetséget a következőkben:

Magnachot gránátos.

Irta: Henry Houssaye.

Egyik szép szeptemberi napon — 1804-ben — a császár és császárné Rapp tábornok kíséretében sétakocsizást tettek Saint-Cloud környékén. Napoleon pompás jökevényben volt. Kivette részét az Anglia elleni háborúból és megszakította Oroszországgal a diplomáciai kötelékeket; mint-hogy azonban Ausztria éppen most jelentette ki, hogy elismeri öt Franciaország császárságát, arról volt a gyanuja, hogy az osztrák hatalom újabb szövetségben sántikál. Ami azonban a pápát illeti, ez a bonyodalom csak mosolyra bírta a császárt.

A sétakocsizás első felőrájában a császár ki sem nyitotta a száját. Amikor azonban a hintó a kastély felé közeledett, a gondolat, hogy dolgozó szobájába — „kedves kabinetjébe“ — megy, felvidította. Mosolygott, a szemében vidám fény csillant meg és jókedvűen elkezdett fecsegni. Beszélgetés közben abban telt a mulatsága, hogy a Josephine ölében kényelmesen heverésző kutyácska füleit és farkát huzgálta. Az eb kétségbeesetten

vonított. Hiába kérlete Josephine a császárt, hogy hagyja abba, ő bizony tovább cibálta.

A császárné egyszerre megszólalt: — Ahelyett, hogy ezt a szegény állatot bántod, jobban tennéd, ha az ügyeiddel törődnél! Nézd, itt az egyik kaszárnád, amely eladó.

A saint-cloudi utra fordultak s éppen a testőrség kaszárnájához értek. A császár odapillantott. Az egyik ablakon csakugyan egy cédula volt hasonló azokhoz a papirlapokhoz, amelyek kiadó lakások ablakaiban vannak kifüggesztve. Napoleon úgy tett, mintha nem látta volna és tovább gyötörte a kutyát. — Amikor azonban visszatértek a kastélyba, első dolga volt Rapp tábornokot halkan utasítani, tudja meg, mit jelent az a felírás a kaszárnya ablakán.

Néhány percz múlva a tábornok már jelentést tett:

— Felség, egy gránátosról van szó, aki haditörvényszék elé került. A fickó részeg volt és megsértette egy felebbvalóját. Valahogyan — nem tudni hogyan — sikerült egy papirlapot a börtöne ablakára csempészni, hogy hamajd felséged

arra kocsizik, megláthassa. A papirlapra ez van írva: Kegyelem.

— Vezessétek elém azt az embert holnap, a parádé alkalmával.

Másnap a császár, szokása szerint, résztvett a parádén. Néhány lépésnyire a balszárnny mellett négy szuronyos gránátos közt egy fegyvertelen, összekötözött gránátos állott. A császár észrevette és összeráncolta a homlokát; aztán magához intette Pourailly parancsnokot fölvilágosításért.

— Felség, — felelte Pourailly — ez az a gránátos, a kit felséged látni kívánt.

A császár egyenesen a fogoly felé indult. A szerencsétlen egész testében resketett. A fejét lehorgasztotta és a szemét leszögezte a földre. Nagy könyecsepek hulltak a bozontos bajszára.

— Hogyan, te öreg, dekorált katona létedre úgy viselkedel, mint egy összeesküvő? becsipsz és ez már elég arra, hogy megtámadd a fellebbvalóidat! Ez ugyan szép dolog! Gyakran megcsik veled, hogy becsipsz?

— Nem, felség — mondta a parancsnok. — Ez az első eset, amióta a testőrök között van. Jó katona.

legszebben tisztít

CSIPKEFÜGGÖNYÖKET

Hrabóczy Antal

Széchenyi-u 24.

Az a felhívás, hogy Magyarország népei egymás közt szövetkezzenek a magyarok ellen, a mi részünkről helyreigazításra szorul. A szövetkezés egymás között a magyarok ellen a polgárháborút keltené fel Magyarországon. Erre a szászok nem kaphatók. Ne szövetkezzünk a magyarok ellen, hanem szövetkezzünk miudnyáján nemzetiség különbség nélkül a magyar nép európaiasán és nemesen gondolkodó fiával a sovínizmus visszaverésére, mely a vezető magyar népre ép oly vészitőző, mint a többi nem magyar nemzetiségre és legfeljebb egy néhány martírságra számító spekulánsok tölténé meg zsebeit.

Harczunk együtt a magyar állam fenntartásáért, mely a chauven üzemek által leginkább van veszélyeztetve.

Belátták a szászok, hogy a régi politikai jogi helyzetét a szász népnek visszaállítani lehetetlen. Ki kell békülni a jelenlegi őszintén híveivé kell válnanak a magyar államesszmének.

Békítő hangok emelkedtek a sajtóban, melyek hangsúlyozták a szász és magyar kibékülést.

A „Koloszvár” című lap 1899. év december havában egy cikk kapcsán azon vélemények adott kifejezést, hogy a magyar állam és magyar faj érdeke az, hogy az oláh tengeren a szász sziget fenntartassék. Természetes, hogy az államesszme és a magyar érdekeknek hü barátja kell legyen a nép, melyet eszünk ágában sincs megmagyarosítani. Ne szövetkezzék azonban fajunk ellenségeivel.

„Egy veterán” tollából egy röpirat jelent meg Nagyszében 1899. december 10-én, mely örömmel üdvözlö a magyar sajtó békülékeny hangját a meggyőződésének ad kifejezést, hogy az egyetértés lehetséges.

Elitéli azonban a szász túlzó fel-fogást.

Az elődök politikai és jogi helyzetét visszaállítani lehetetlen, nem is lehet ez a szászok kívánsága. Legsajnálatosabb azonban az, hogy a társadalom terén is meg-

van az ellentét Erdély régi törvényes háron nemzete között. Mélyen begyökerezett félreértés akadályozta az egyetértést.

A szászoknak számolni kell a magyar államesszme fejlődésével és megerősödésével. A magyaroknak sikerült aránylag rövid idő alatt a nemzeti államot megerősíteni, többségük van a társadalomban, tekintélyben és intelligenciájában.

A szászoknak nem áll érdekében a magyar nemzeti állam kifejlődése elé akadályokat gördíteni.

A szász nép faji tulajdonsága a számítókosságot. Manapság legtöbbször ők szenvednek a közgazdasági krízis alatt.

Ha sikerülne a közgazdasági életet újra fellendíteni a biztosabb utakra terelni, úgy sikerülne az állami és társadalmi élet minden vonatkozásában az egyetértést és békét megteremteni a nemzetiségek között.

Nagy jószágok ez az erdélyi magyarságra is, melynek szövetes társat verne az oláhok ellen.

(Vége.)

Külföldi hírek.

Bécs, aug. 12.

Orosz-japán békealkudoások.

(London.) Daily Telegraph jelentik Portlandból. A beszélgetések minden tárgya a japánok feltételei. A japánok minden feltételt követelnek, bár semmit sem tudnak, mert a oroszok szavakat adtak, de nem hallgatnak. A japánok névben a feltételek a többi kiküldöttel 2 órákor munkához álltak reggelig dolgoztak. Felolvasta az átvett okmányt, részben megállapították a pontos pontokat. A japánok felszólalt és ki meghallgatott, minden indítványt megvitatott. Azután hátrahagyta a kezét föl és alá a szobában és annyira csüggett, hogy a többiek meg akkora is szívta a levegőt, mikor már az elaludt. Este gyorsan megebedett és folytatta a munkát. A válasz kimerítő és a japán feltételekkel részletesen foglalkozik. Witte ki-

fejtette a csár nézetét is és megokolta, hogy mért utasítja vissza az illető pontot. Az a hír, hogy a csártól újabb utasítást kért, valószínű. Nincs szüksége újabb utasításokra, de azért Pétervárral állandó távirati összeköttetésben van. Az oroszok válasza alkalmas lesz a további tárgyalásokra és ez reményt nyújt a béke létrejöttére. Witte választ nyilvánosságra kívánta hozni, de a japánok kívánságára beleegyezett abba, hogy titokban tartsa. Az orosz választ ma szombaton délelőtt 10 órákor adták át. Ebben Oroszország határozottan ellenzi Sachalin átengedését, nem hajlandó kárpóttal fizetni, sőt tiltakozik a japán portaktorátus ellen Korea fölött. Épen így Mandzsuria átengedése ellen is tiltakoznak, mindezt udvarias formában.

(Páris) A Matin portsmouthi levelezője kérdést intézett egy japán előkelőséghez, mi történnék, ha Oroszország a legtöbb követelésüket megsemmisíti? Válaszul kapta, ha Oroszország mindezeket visszautasítja, minden tárgyalás hiábavaló, legjobb azonnal visszautazni mindnyájuknak.

Nyolczórás munkaidő Amerikában.

Az egyesült államok kongresszusának meg 1902-ben egy törvény tervezetét nyújtottak be, mely 8 órai munkaidőnek törvényileg való kimondását ajánlja. A törvényesen kiszabott munkaidőt csak rendkívüli esetben lehetne meghosszabbítani, mikor például az állam, vagy a közönség vagyona és életbiztonsága követeli.

Az egyesült államok kereskedelmi minisztere köriratban felhívta a nagyobb vállalatok vezetését véleményadásra, a nyolczórás munkaidőt illetően, egyszersmind elhatározták, hogy két hadihajót építenek, két különböző gyárban kísérletképpen kötelező nyolczórás munkaidővel.

Az egyik hajót a Liupiánót, állami a másikat Connek bikütét magánosban építették.

A két hajó csaknem egyidőben lett kész, viszont más hasonló időben kezdődött munkák előbb ugyan, de magasabb költséggel készültek el, noha a munkások béremelést nem kaptak, a hosszabb munkaidő dacára.

A kísérlet kedvezett a 8 órai munkaidőnek, de oly eredményt, melynek alapján ezt kötelezővé lehetett volna tenni, nem adott.

Vármegyénk és vidéke.

Polgári leányiskola Hajdunánáson.

Az első év eredményéről.

Szomorúan tapasztaljuk, hogy hazánkban éppen a magyarság gondol a legkevésbé a leány neveléssel, pedig a nők a jövő nemzedék boldogságának, haladásának, művelődésének letéteményesei. A magyar nőkben szunnyad Magyarország jövője.

Eddig az volt a közgondolkodás, hogy a nő csak a háztartás körüli dolgokhoz értsen jól. Jól főzzön, süssön, stb. Régentén talán elég volt ez is, ma azonban, amikor az életharc a sorompóba

A császár pattogó hangon kiáltott a katonára:

— Nem szégyenled magad ezzel a kitüntetéssel a melleden, hogy hadi törvénytörés elé kerültél?

A katona egy mozdulattal elakarta rejteni egy érdemkeresztjét, de a császár megfogta a kezét. A gránátos úgy össze-rezzent erre az érintésre, mintha villanyütés érte volna.

— Hol kaptad ezt a kitüntetést?

— Nem tudom — morogta a gránátos.

— Az arcolei csatában szerezte a vitézségéért — magyarázta Pourailly.

— Az igaz, császárom — mondta a katona, aki földérintni látta Napoleon arczát és ezzel fölbátorodott ismét. — Ott voltam a hidon, épen ön mellett, Toinon bajtársammal; szép kis verekedés volt az! Ön bizonyosan emlékszik még...

— Igen, igen — mondta a császár és önkénytelenül fölkaczagott. — Nagy szöke fia volt az.

— Pardon, császárom — szól közbe a katona, aki nem volt valami jó udvaronc — hiszen olyan sötét volt, akár egy veremben lettünk volna.

— Elég! kiáltotta a császár és ismét komor lett. — Haragszom, hogy egy arcolei hőst haditörvénytörés előtt kell lát-

nom. Nem szabad becsipned... De ha legalább tudnám, hogy jó bajtárs vagy?

— És a gránátosokhoz fordulva:

— Jó bajtárs ez a fia?

— Igen! Igen! — kiáltották egyhangon a katonák. — Eljen a császár!

— Gránátosaim a megkegyelmezésedet kérik. Köszönd meg nekik, de nem kapod vissza a szabadságodat. Nyolcz napig a börtönben fogsz ülni. És ne csipj be többé... Apropos, hogy hívnak?

— Jean Magnachot — felelte a katona, aki már ekkor térden állott. — Császárom, esküszöm önnek, hogy többé sohasem iszom, csak vizet és megöletem magam önért!

Amikor a kastélyba visszatért Napoleon, azt mondta Rapp tábornoknak:

— Ezekkel a fickókkal lehet csatát nyerni. Ezek az én ütőkártyáim a háboru játékában!

Magnachot gránátos nem ivott többé és sok országot látott még ezután. Bevonult Napoleonnal Berlinbe, Madridba, Bécsbe, Moszkvába. 1814-ben, április havában, aközött az ötszáz hű katona közt volt, akik a császárt Elba szigetére kísérték.

Az 1815. június 18-iki gyászos estén Jean Magnachot-t megölte egy ellenséges lándzsa a régi gárda utolsó cárójában.

Érdekében áll

minden háziasszonynak hogy
FÜLÖP BÉLA

MEGNYILT!

fűszerárú, csomage- és liszt üzletében vásároljon.

Vár-utca 2. sz. (a zenedével szemben.)

szorítja a nőt is, a nőnevelés fontossága mindinkább előtérbe nyomul.

Sajnos, hogy a mi népünk a nőnevelés fontosságát kellőképen méltányolni még ma sem tudja. E tekintetben példaként kell a magyarság elé állítanunk a szászokat, akik a lányok nevelésére csak nem annyi gondot fordítanak, mint a fiukéra. Hiába, a haladó kort meg kell érteni, mert aki nem halad, elmarad és elpusztul.

Csak örvendeni lehet azon, hogy olyan szép, nagy magyar városban, mint Hajdunánás a nőnevelés terén mutatkozó szükségletet, miután se a város, se az ev. ref. egyház, se az állam kielégíteni nem tudja, holott az kötelessége lenne, magános vállalkozó igyekszik ellátni. Az uttörés nehéz és háládatlan munkájára Bőszörményi Róza okleveles polgári iskolai tanítónő vállalkozott és a múlt év szeptember 8-án megnyitotta Hajdunánáson 4 osztályu polgári leányiskoláját. Vállalkozásában dr. Nagy Lajos és dr. Brassay Károly főgimnáziumi tanár hathatósan támogatták. A város 600 korona évi segélyt szavazott meg az új intézet számára, míg az ev. ref. egyház iskolahelyiséget adott.

Az intézetnek az első évben csak 30 növendéke volt. (Ez a szám azonban az új tanévben hihetőleg megkétszereződik.) A tantestületet 2 gimnáziumi tanár, 1 polgári iskolai és 1 elemi iskolai tanítónő és 1 hitoktató képezték. A tanítás megszakítás nélkül egész éven át tartott. Csánky Viktor tanfelügyelő kétszer is meglátogatta az intézetet és teljes meglepedését fejezte ki a buzgó és szorgalmas igazgatónének, aki nagy hivatottsággal és teljes odaadással igyekezett megfelelni elvállalt kötelezettségének.

Az intézetben önképzőkör is alakult, amelynek vezetése körül a kiváló tehetségű Erdei Károly ev. ref. segédlelkész szerzett érdemeket. Az önképzőkör Csokonai Vitéz Mihály emlékére és márczius 15-én tartott igen sikerült ünnepélyeket, amelyekben részt vettek a szülők és a tanügybarátok. Mindkét ünnepély szépen sikerült.

Az évről vizsgán, amely június 25-én volt. Csánky Viktor tanfelügyelő elnökölt. A növendékek meglepő készültségükről tettek tanubizonyosságot. A vizsga végeztével a tanfelügyelő megdicsérte az intézet vezetőjét, tanerőit és a növendékeket, majd buzdító beszédet intézett a szülőkhöz, hogy karolják fel a zsenge intézet ügyét és mentől több gondot fordítsanak leánygyermekük nevelésére. A vizsga befejeztével meglátogatta a tanfelügyelő a kézimunkakiállítás, a melylyel valóban a legnagyobb elismerést érdemelte ki az igazgató. A rajzok és festmények a növendékek nagy haladásáról tettek tanubizonyosságot. Délután volt a tornavizsga szép közönség előtt, amely tetszésének és elismerésének adott kifejezést.

Ez röviden a hajdunánási polgári iskola beszámolója a múlt évről. A jövő tanévre szeptember 1-én kezdődnek a beiratások az iskola helyiségében.

Rostkowicz Arthur.

Halálragázolta az automobil.

(Kettős baleset egy uton.)

Végzetes automobil szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Margitta felé vezető országuton, a hol a Károlyi Imre gróf automobilja egyszerre kettős balesetnek lett az okozója. A száguldó guillotint utközben halálra gázolt egy paraszt asszonyt, pár száz méterrel odébb pedig árokba fordult, megiehető nagy veszedelembé sodorván főiri

utasait. A főuraknak a felboruláson és ijedtségen kívül semmi bajuk nem történt, azonban a drága alkotmány, a mely arról is nevezetes, hogy azon Fedák Sári szokott kéjutazásokat tenni, teljesen össze zuzódott és örök időkre használhatatlanná vált.

A kettős baleset, a mint tudósítónk jelenti, délelőtt 9—10 óra tájban történt Margitta közelében körülbelül két kilométernyire a községtől. A széles közuton, a hol meglehetősen nagy egy a szekér, mint a gyalog forgalom, egy automobil haladt. Gróf Károlyi Imre, a gép tulajdonosa és a vendége Szapáry Iván gróf ültek benne a chaffeur, a ki az automobil kormányozta.

Közel a községhez egy szekér került az automobil útjába, a melynek lovai a szekér töffögéstől megijedtek s a kocsi lerántva az utról, elszágulhattak. Nagy kalamitásban vágató székely miatt fölvert porban a chaffeur nem vette észre, hogy az uton egy asszony halad s csak akkor látta meg, amikor már közvetlen közelében, alig három-négy lépésnyi távolságra ért. A gépet azonban ekkor már megállítani nem tudta s a következő pillanatban a gép erős zökkenés egy mély sikoly jelentette, hogy a szörnyű baleset történt. Az automobil kerekei keresztülhaladtak a szerencsés asszonyon, a ki halálra gázolva ott maradt a poros országon.

Nem teltek még másodperc, megtörtént a második szerencsétlenség is. A chaffeur az elgázolás után visszatekintett és a mikor látta, hogy csakugyan elgázolt valakit, anynyira erőt vett rajta a pillanatnyi rémület, hogy egy pár perczre teljesen meglepedezett a kormányzásról s a keze egy önkénytelen mozdulatával megbillentette a kormánykereket s a másik pillanatban már benn volt az automobil az árokban, a hol recsegve, ropogva összetört. Szerencsére az utolsó zökkenés, mielőtt még az automobil az árokba jutott volna, oly nagy volt, hogy a bennülőket jó messzire kirepítette az országutra.

Igy aztán a második balesetnek amellyel véget is ért az automobil útja, nem lett olyan súlyos kimenetele, mint az elsőnek. A főurak és chaffeur feltápáskodtak a földről s konstatálták egymáson, hogy egy pár kisebb horzsolás árán megszabadultak a nagy veszedelemből. Azután visszaindultak az az elgázolt asszony keresésére, a ki még akkor is ott feküdt az uton eszméletlen állapotban. Az arra járók segítségével kocsira tették és beszállították a közeli községbe, ahol azonnal ápolás alá vették, azonban valószínűleg hiába. A szerencsétlen asszony alighanem áldozata lesz az automobilnak, mert az egyik kerék a gyomrán haladt keresztül s így sérülése halálosnak látszik.

A két főur a szerencsétlen véget ért utazás után betért Margittára, ahol jelentést tettek az esetről. A jelentés

folytán a hatóság megindította a vizsgálatot.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A vármegye közigazgatási bizottsága a debreczeni vásár miatt kedden délelőtt 9 órakor tart ülést Rasó Gyula alispán elnöklété alatt.

Kivándorlók. Fekete Gergely hajduhadházi kisbirtokos pénzzé tette mindenét és 16 éves fiával kivándorol Amerikába.

Közigazgatási tanfolyam. A debreczeni közigazgatási tanfolyamra már is tömegesen jelentkeznek a jegyzői pályára készülő ifjak. A beiratás augusztus 26-án kezdődik. Jelenkezni lehet a tanfolyam igazgatójánál, Weszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőnél.

Hagyományok. A hajdunánási ev. ref. gymnasium sok érdemű, jelenleg már nyugalomba vonult tanára, Kruchió Lajos és neje Balogh Zsuzsanna közös végrendeletet készítvén, abban megemlékeztek főiskolánkról is. Az egyik végrendelező, Kruchió Lajosné Balogh Zsuzsanna urnő elhalásával a végrendelet 1905. július 17-én kihirdettetvén, köztudomásra került, hogy a nevezett végrendelezők a debreczeni ev. ref. főgymnasium részére ösztöndíjalapítványul 1000 koronát hagyományoztak. Ezen kívül a gyomai egyháznak 1000 kor. s a hajdunánási gymnasiumnak ismét 1000 kor. van hagyományozva a debreczeniéhez hasonló célra. Kruchió Lajos főiskolánkkal szemben a Soós Gábor féle alapítvány létesítése körül kifejtett buzgólkodása s hatékony irányítása által is nagy érdemeket szerzett magának. A mostani hagyomány pedig arról tesz bizonyosságot, hogy Kruchió Lajos saját szerzeményéből is juttatni kívánt ama főiskola céljaira, melynek egykor ő növendéke s érdemes szeniora volt. Elismerés legyen méltó jutalma elhatározásának.

Politikai hireink.

Budapest, augusztus 12.

Alispánok értekezlete.

Pestvármegye hatvanötös bizottsága, amelyet az ellentállás szervezésére küldtek ki, legutóbbi ülésén elhatározta, hogy Beniczky alispán az ország valamennyi alispánját értekezletre hívja össze. Az alispánok értekezlete e hónap 16-án lesz és a törvényhatóságok ellenállásainak egyöntetű megállapításával fog foglalkozni.

Lányi darabont és az ügyvédek.

Az ügyvédi kamarák, tudvalevőleg elhatározták, hogy az igazságügyminiszternek azt a leiratát, amelyben a kamarák támogatását kéri, nem veszik tudomásul és támogatásban nem részesítik. Ilyen határozatot hozott az aradi ügyvédi kamara is.

Lányi Bertalan igazságügyminiszter most válaszolt arra a határozatra s még pedig azzal, hogy a határozatot megsemmisítette.

Törvények paragrafusaival bizonyítja, hogy a koronának nem volt jogában ezt a határozatot hozni; végül pedig így fenyegetdik:

— Hathatósan figyelmeztetem már most a kamarát, hogy maradjon szigorúan működési körének törvényes határai között és tartsa magát törvényes köteleiségeihez: — mert különben (a jövőben minden törvénysértést a rendelkezésemre álló minden legális eszközzel kéri lehetetlenül meg fogok torolni.

Az ügyvédek aligha fogják azt a leiratot szó nélkül hagyni.

Városi közigazgatásunk.

Sziveskedjék Debreczen szabad királyi város polgármestere nyilatkozni a felől, hogy a pénzügyigazgatásnak a hóban, a közigazgatási bizottságban előterjesztett jelentése szerint befolyt 44.186 korona állami egyenes adó a város kezén keresztül folyt-e be az állampénztárba? vagy az egész csak humbug?

Kórházi bizottsági ülés. A városi közkórház ügyeit intéző bizottság szombaton délután tartott ülést Körner Adolf tanácsnok elnökele a tárt. Jelen voltak; Magos György főügyész, Roncsik Lajos főszámvivő, dr. Ujfalusi József kórházi igazgató főorvos, Wisky Sándor kórházi gondnok, Aczél Géza főmérnök és dr. Tóby Elek jegyző. Csupa hivatalos személy, mert a bizottsági tagok közül senki sem jelent meg.

Szabadságon. Varga Elemér dr. polgármesteri titkár és Pósalaky Mihály polgári biztos szabadságra mentek.

Nem kell a porosz szén. Eddig a városi közkórháznál kizárólag porosz szénrel fűtöttek. E botrányos állapotot végre szóvá tették a kórházi bizottságban, amely szombati ülésén elhatározta, hogy kísérletet tesz a magyar szénrel és az idén a szénszükséglet fele lesz csak porosz, a másik fele petrozsényi és farkasvölgyi szén és ha a magyar szén beválik, akkor a jövő évben kizárólag csak magyar szénrel fogják fűteni a kórházat.

Városi közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart a hó 22-én. A rendkívüli közgyűlés megtartását a vízvezeték és csatornázás ügye teszi szükségessé. E mellett más ügyek is szerepelni fognak a tárgyszorozatban.

Regényes házasság.

(Özvegy és leánya.)

Pikáns história jár szájról-szájra Kaposváron. A történet természetesen asszony-história s ami különös érdekességet kölcsönöz neki: hősnő kettő is van, az anya: egy fiatal özvegy és a lánya, a fiatal sülldőány. A 34 éves özvegy 17 éves leányával a múlt év elején költözött Kaposvárra s a csekély nyugdíjból éltek visszavonultan.

Az anya és leánya egész nap berregették otthon a varróépet, s szorgalmasan dolgoztak egy helybeli tizlet számára. A házbán, ahol laktak, lakott valami kishivatalnok is, az embertömegnek azon fajtájából, akik nem óhajtának többet, mint békében lemorzsolgatni a rájuk rótt éveket.

Nem volt már fiatal ember, sőt erősen gázolt a harminczasokban. Hogy, hogy s — hát csak megismerkedett az özvegygel és leányával. Azután rendes látogatójuk lett. Május havában az özvegy és leánya elköltöztek a házból. A kishivatalnok nagyon

zokon vette ezt, azután megint csak járogatni kezdett hozzájuk, persze ritkábban.

Egyszer aztán nem fogadták. Amikor jött, csukott ajtót talált. A hivatalnokot az özvegy vén háziasszonya figyelmeztette, hogy beteg van a háznál, mindig zárva van az özvegy lakásának ajtaja. A szemhunyorogtásából azonban még a vak is kiolvashatta volna, hogy valami bibi van a dologban.

A következő napon azután levelet kapott a férfi, melyben az özvegy kéri, hogy legyen kiméletes és kerülje a háza tájékat. Három hónapig nem is ment hozzájuk, de azután megint csak meglátogatta őket. Akkor már hárman voltak a kis jövevénynyel. Az özvegy is, a leánya is irult-pirult. A fiatal ember szintén, de azután tulesve ezen a kellemetlenségen, megint csak úgy elbeszélgettek, elnevetgéltek, mint azelőtt. Persze azt a kényes dolgot nem hozták elő, pedig a fiatal ember oldalát nagyon furta a kíváncsiság s nem egyszer volt már a nyelvén a kérdés:

— Kié a gyermek?

Szégyelte ugyan, de megkérdezte a házbeliektől. Azok azt mondták: a kisasszonyé... Másnap előhozta a dolgot. Az anya és leánya elsápadt. A fiatal ember szintén. Legelőször az asszony tért magához első, kínos meglepetéséből.

— Kié a gyermek? — mondta reszkező hangon. — Hát kié volna másé, mint az enyém?

Erre a váratlan fordulatra nem volt elkészülve a férfi, de még a leány sem.

A fiatal özvegy kipirult arczezal állt a varróasztala kaja mellett, a leány pedig ráhajolt a munkájára, melyre sűrűen hullottak a könnyei. A férfi érezte, hogy most rajta van a sor. Félénken hebegett valami komoly szándékról, hatszáz forint fizetésről, a nőtlenségről, a házasságról, meg tudja isten, mi mindenféléről.

— Holnap délelőtt ismét tiszteletemet teszem, — hebegte és zavartan távozott.

De nem csoda, nagyon furcsa história az ilyen: a házbeliék a kisasszonyra fogják, az özvegy pedig magára vallalla. Hát melyiknek higgyen most? Melyiknek?

De hopp!... Mire való az anyakönyvi hivatal? Ott megtudja az igazságot. El is ment. Meg is kapta a fölvilágosítást.

A gyermek anyjának az özvegy neve volt beírva.

Másnap beállított ígéretéhez képest délelőtt, kissé viseltet szalonkabátban, minémi ünnepélyes színezetet kölcsönzött a látogatásnak. A leánynak hirtelen dolga akadt s kiment, amire a fiatal ember csendesen bejelentette szándékát.

— Kérőben vagyok...

— A leányom kezét? Ugy-e?

— Hát, hát...

— Gondolja meg a dolgot... Na nagyon rossz a világ, még megszólják, hogy — és itt kipirult, égő arczezal tette hozzá — olyan leányt vesz feleségül, akinek az anyja...

Tovább már nem mondhatta a zokogástól.

— Csendesüljön. — mondta szeliden a férfi. — Nem is a leánya kezét kérem én, hanem a magáét.

— Hát a gyermek, ez a kis poronty?

— Fölneveljük.

— Hát a leánnyal mi lesz?

— Férjhez adjuk, hiszen van még sok becsületes ember is...

Egyházak és iskolák.

Egy év Debreczen iskoláiban.

Az értesítők nyomán.

Ifjusági élet. Önképzőkör. Elnöke volt Révész Aladár, tagjainak száma? Tartott 16 gyűlést, 88 szavattal és felolvasások-

kal. Ünnepeye volt 6. Bevétele volt 118.70 kor. kiadása 189 kor. 41 fill. A tisztajövédellel vagyona 811 kor. 90 koronára emelkedett.

A tornakör, a helyiség lobontása miatt szünetelt ez évben. Vagyona 292 korona 44 fillér és a Potomesik alap 227 korona 99 fill.

Az énekkar. Vegyes kar volt a polgári iskola növendékeivel, 64 tagja volt, 6 ízben szerepelt.

Ifjusági otthon. Már f. év óta működik áldásosan, 117 növendék látogatta, a hol olvastak, sakkoztak, domino, malom, vár stb. játékok mellett szórakoztak. Bizony áldásos dolog ez, mert a modern embernek, de különösen a kereskedelmi, és egy szóval a reális élet harcában küzdő embernek tudnia kell azt, hogy elvégezvén kötelességét, hogyan lopjon magának egy kis időt az ujságok átöngészésére, mert ott találja meg a nevezetesebb társadalmi mozgalmak leírását, a felfedezéseket, szóval az emberi éghaladását. Ezt mindenkinek tudnia kell, a mai embernek a kor ütőerén kell tartania kezét, ha elmaradni nem akar, az pedig az ujság.

Annak olvasását pedig tanulni kell, hogy el ne vesszen benne s idejét hasznosan töltsse el vele. Erre alkalmas, kiválóan alkalmas az iskolában a felügyelet mellett való olvasás, a hol a tanár be-be néz és figyelemmel kíséri a növendéket, vigyáz, hogy a kötelesség mulasztás veszélyének ne tegye ki magát a tanuló. E mellett az otthon alkalmat adott a szegényebb tanulóknak, hogy télen a csendes munkálkodások óráiban meleg és világos helyen végezhesse feladatát. Társadalmi tekintetben pedig nem is kell, de nem is lehet összehasonlítani a kávéházak s más egyéb ifjusági szórakoztató helyek hatásával.

Bevétele volt 90 kor. 90 fillér.

(Folytatjuk.)

Vasárnap a templomokban. A reformátusoknál az istentisztelet sorrendje a következő: Nagytemplomban Varga Béla segédiantr. Kistemplomban Adorján Is van. Kossuth-utcai templomban Szarka Boldizsár. Ispótytemplomban Miszti Mihály.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

A róm. kath. templomban reggel 6 órakor misézik Szabó István, 7 órakor Varga Lajos, a 8 órai szent misét egyik kegyesrendi tanár mondja, 9 órakor ünnepélyes nagymiséét végéz dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános segédlettel, nagy mise után Szabó István prédikál, fél 11-kor dr. Wolafka püspök a bérmalandókat tanítja. 11 kor Nyáry Ignác, fél 12 kor Kampell József misézik. Délután 3-kor Iytánia, utána Rózsafüzér, 4 órakor dr. Wolafka Nándor v. püspök a bérmalandókat tanítja, 5 órakor a Jézus szentséges Szive társulatának hónapos ajátosságát szent beszéd, körmenet és Iytániával végzi Kampell József.

A gör. kath. kápolnában 6 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 ó akor szent mise; délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor Rózsafüzér ajátosság.

Harmincz évi pályatársi találkozás! Azok a ma már tisztos állásban működő férfiak, akik 1875. július hónapjában a debreczeni ev. ref. főgymnasiumnál tették le sikerrel érettségi vizsgálatukat, a folyó évi szeptember hó 5 (ötödik) napján harmincz évi találkozóra gyűlnek egybe. Midőn erről az érdekelt pályatársunkat lapunk utján is értesíteni alkalmunk van, egyszersmind készséggel közöljük a

meghívó melynek Barátunk sunk értesítése legesen a meg: Fo napján gyülekez 2. reggel tisztelet kozik Er után a lett pály b) az üd c) A tal csönös való meg Életben 4. Közve vedel kö szersmin kérünk, ötödik pályatárs lóság s együtt m czen, 19 készítő l sából Er

Fel

Mindazon lelkész-ké szeptemb felhívom, 5-én (ötö találkozó s erről a szivesked augusz us

reczen v értesíté toli királ évfordula hó 18-án nagytemp ban 9 és Ferencz teletek ta tem. Gyű terembeu 1905. au garmeste

reczeni ter Heri pitvány

tések. anyaköny dr. Tóth lai Karol Ugyanez ket jelen József Tokaji J riával, S kány Jar özvegy Faust M

Megirtu szertár derék

meghívóul szét küldött „Körözvény“-t, melynek szövege a következő: „Kedves Barátunk! Harmincz éves találkozásunk programját, a hozzánk érkezett értesítések figyelembe vételével, véglegesen a következő renddel állapítjuk meg: Folyó évi szeptember ötödik (5) napján 1. reggeli nyolcz (8) óraker gyülekezés a kollégium dísztermében, 2. reggeli kilencz (9) óraker istentisztelet az oratoriumban, ahol imádkozik Erdős József, 3. Istentisztelet után a díszteremben a) az egybesereglett pályatársakat üdvözli Oláh Károly, b) az üdvözlésre válaszol Varga Lajos c) A találkozó életviszonyairól kölcsönös értesülés és az elhunytokról való megemlékezés, d) Indítványok, e) Életben levő volt tanáraink üdvözlése, 4. Közébed félkét óraker. Midőn ezt veled közölni szerencsénk van, egy szersmind bizalommal és szeretettel kérünk, hogy folyó évi szeptember ötödik napján leendő harmincz éves pályatársi találkozásunkon — lehetőség szerint — családod tagjaival együtt megjelenni sziveskedjél Debreczen, 1905. augusztus 14. Az előkészítő bizottság nevében és megbízásából Erdős József.

Felhívás tíz évi találkozóra. Mindazon volt osztálytársaimat, kik az első lelkész-képe i ő vizsgát Debreczenben, 1895. szeptember havában tették le, tisztelettel felhívom, hogy a folyó évi szeptember hó 5-én (ötödik) Debreczenben tartandó tízévi találkozóknak családokkal együtt megjelenni s erről alulírottat folyó hó végéig értesíteni sziveskedjenek. Győrtelkek (Szatmár.) 1905. augusztus hó. Juhász László, ev. ref. lelkész.

UJDONSÁGOK.

— **A király születés napja.** Debreczen város polgármesterétől a következő értesítést vettük: Első Ferencz József apostoli királyunk ő Fesége születésének ez évi évfordulati napján, folyó 1905. évi augusztus hó 18-án, pénteken délelőtt a reformátusok nagytemplomában 8, a római kath. templomban 9 és az izraeliták imaházában (Deák Ferencz utca) 10 óraker háládó istentiszteletet tartanak, amiről tisztelettel értesitem. Gyülekezés a város háza nagyteremben reggeli 7 és fél óraker. Debreczen, 1905. augusztus 10. Kovács József, polgármester.

— **Adomány a kórháznak.** A debreczeni közkórház javára szilágyi Péter Hermina urnő 2000 koronás alapítványt tett.

— **Házasságkötések és kihirdetések.** A hét folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalnál házasságot kötöttek: dr. Tóth László Eckensberger Polgári, Szalai Károly Barta Erzsébet összesen 2 pár. Ugyanezen idő alatt a következő eljegyzéseket jelentettek be kihirdetés végett: Kun József Takács En Sarral, Inczédi József Tokaji Juliánával, Dobi Ferencz Bácsi Máriával, Szekeres György Nagy Máriával, Sárkány János Palfi Máriával, Mezei Sándor özvegy Balogh Józsefnével, dr. Szell László Faust Máriával.

— **Ki hát a patikatulajdonos?** Megirtuk, hogy a Tamássy-féle gyógyszerertárt, melyet a jelenlegi kedvelt, derék Kovács Nándor gyógyszerész

1907-ig tart meg és vezet függetlenül, eladták a tulajdonosok. A gyógyszerertár új tulajdonosa Steiner Manó, Steiner nyugalmazott ezredes testvére, hosszúpályi gyógyszerész lesz. Az ő részére bonyolította le a kereskedelmi és iparbank a gyógyszerertár vételt s innét támadt az a furcsán hangzó, téves hír is, hogy bank, mint patika tulajdonos.

— **Halálozások.** Meghaltak: Szabó Erzsébet ev. ref. 5 éves, Sáska Ferencz ev. ref. 15 hónapos, Varga János ev. ref. 36 éves, Horváth Bertalan ev. ref. 13 éves, Gy. Nagy Margit ev. ref. 17 hónapos, Pinczés Borbála ev. ref. 3 hónapos, Varga Zsuzsánna ev. ref. 7 hónapos, Faragó János ev. ref. 61 éves, Lator Vilma ev. ref. 5 hónapos, özvegy Szabó Józsefné ev. ref. 83 éves, Szabó István ev. ref. 4 hónapos, Iván András ev. ref. 55 éves.

— **Rác Károly muzsikál.** A kitűnő cigányprimás multkori balesete óta teljesen felépült. Vasárnap este a Bikában játszik.

— **Dr. Sotyori Nagy Kálmán** orvos utazásából hazaérkezett és orvosi gyakorlatát ismét megkezdte.

— **Elütötte a kisvontat.** A nagyerdei uton a kisvontat előtt akart áthajtani vakmerően Juhász Ferencz tehenész. Hiába csemetett a mozdonyvezető, Juhász rá se hederített. Végre is a mozdonyvezető fékezett, de így is elütötte a talpiga hátulját, úgyhogy Juhász Ferencz kirepült belőle. Baja szerencsére nem esett, hacsak az nem, hogy a rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **A harmadosztályu kereseti adó.** A közigazgatási bíróság ujabban két elvi határozatot hozott a harmadosztályu kereseti adó dolgában. Az első kimondja a harmadosztályu kereseti adó törlésének időpontja tekintetében, hogy a czégek harmadosztályu kereseti adója akkor is az üzlet megszűnésétől kezdve törölendő, ha a cég a kereskedelmi cégjegyzékben csak a cég megszűnése után töröltetett. A másik meg azt mondja, hogy a három évre jogerősen megállapított harmadosztályu kereseti adó azon a czimen, hogy az üzlet munkázárlat (sztrajk, vagy más vis major) következtében szünetelt, nem mérsékelhető.

— **Baleset az utcán.** Szombaton délelőtt özv. Mészáros Jánosné 75 éves öregasszony a Stenczinger ház előtt az óriási hőségűtől elkábultva összeesett, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a fején súlyos zuzódást szenvedett. Első segélyben az öreg asszonyt Kun Márton kötszerész részesítette, aki immár másodizben igyekszik pótolni tőle telhetőleg a mentőegyesületet. A szerencsétlen véget ért Krivos Mihályt is ő részesítette első segélyben.

— **Razzia.** Ma hajnalban a rendőrség nagy razziat rendezett a városban Mile Pál fogalmazó vezetése alatt. Egész sereg rosvott multu, kétes egyén, nő és férfi vegyesen, kerültek hurokra. A razzia éjjelkor kezdődött és reggel 5 óráig tartott.

— **A fűző.** A szalmaözvegy hűségese felesége egy hónapi fürdőzés után hazaérkezik, s rendet akar csinálni férjének ruháiban. Nagy ambícióval rendezte a férj uram ruháit, de egyszerre, mintha vipera csipke volna meg, felsikolt. A kabátok és

mellények társaságában, öszepréselt állapotban talált egy rózsaszínű női fűzőt.

— **Mi ez?** — ront rá a férje, a ki a harmadik szobában isteni nyugalommal szivarozik és ujságot olvas.

A férj elszápadva nézi a rózsaszínű női öltözetdarabot. Egy pillanatra mintha összefutott volna előtte a világ. Csakhamar magához tér s ezzel a jelszóval: szemtelenség ne hagyj el, oda áll az asszony elé.

— **Mi bajod? Miért rémit meg az a fűző?** Hát nem megirtam neked, hogy a ház ellen fűző kurát használok? Igen, fűzőm magnum édesem...

Tovább nem folytathatta, mert az asszony megveőleg dobta a lábához a fűzőt és a mint beszél, még aznap felkeresett egy jeles kriminálístát, a kivel beadatta férje ellen a válókeresetet.

— **Műkedvelő előadás.** Műkedvelő ifjak Jánossy Zoltán ev. ref. lelkész védnöksége alatt a hó 19-én szombaton a homokkerti ev. ref. imaház építése javára előadják „A tót leány” című népszínművet, a címszerepben Hora Irma kisasszonnyal. A próbák már a befejezéshez közelednek és az elfogvott jegyekből ítélve az estély nagy sikerű lesz.

— **Vilmos huszárok, mint tüzoltók.** Nagyváradról írják: Tegnap délelőtt 9 óraker tüzet jelzett a központi tüzörség a tüzoltó laktanyában. A tüz az Aradi-ut 7. számú házban ütött ki, amelynek nádfedelét teljesen elhamvasztotta. A gyorsan kivonult tüzoltóság lokalizálta a tüzet, így komoly veszedelem nem történt. Míg a tüz tartott, Nedeczky Ferencz Vilmos-husár százados és Molnár Vilmos husárhadnagy bámulatos önfeláldozással dolgoztak a tűznél s az égő házból minden kimenthetőt kihoztak. A leégett ház özv. Andor Márkné tulajdona volt.

— **Látványos felvonulás.** Vasárnap délelőtt látványos felvonulást rendez a Sidoli Caesar cirkuza. A felvonulásban részt vesz az összes személyzet. A polgármester a felvonulásra megadta az engedélyt.

— **Az elkobzott mérget.** A rendőrorvos szombaton délelőtt egész talpigára való mérget kobzott el. Az egész talpigán csupa éretlen dinnye volt.

— **Véresre vert férj.** Nagy botrány történt a Simonfy utca '35. sz. a. házban szombaton. Az ott lakó K. iparost véresre verte a felesége. A botránynak a rendőrség vetett véget.

— **Koszoru estély.** A Margit-fürdő táncstermeiben Szabó Miklós táncmester szombaton este tartotta a legszebb családi szűk körben tanítványával a koszoru estélyen, mely csak koronája lehet annak a házi tűzhely szentélyének, melyben a gyermeki lélek, szülők öröme vig pajzán estét olyképpen tölthetett be, hogy az Szabó Miklós áldozatkészsége mellett őt büszkességgel a kedves és üde lélekké tánczó leányokat pedig felejthetetlen kedves emlékekkel tölti el. Aféle kis Batyu bál volt az, melyben a kis leánykák nem kis gondot okozó konyha művészettel kedveskedtek az ifjúságnak, kik legnagyobb részt tanítójelöltek voltak. Vigan ment a táncz, bár kevesen voltak, de annál kedélyesebb és szívből fakadóbb volt az est. A bimbó fakadás virága voltak: Király Gizi, Király Ilonka, Barna Julis, Barna Róza, Szabó Mariska, Szabó Mizsi, Veszdi Ilonka, Osváth Pirokska, Matócsi Erzsike, Kovács Jolán, Kovács Zsuzsanna, Oláh Etel, Oláh Ilon, Kálmándi Mariska, Kerekes Kristina, Szabó Jolán, Nagy Ilonka, Kiss Aranka, Kenda Juliska, Kanda Margit.

— Reménytelen szerelem miatt.

Az ábrándozásra hajló természete adta kezébe a gyilkos fegyvert szombaton este 7 óra tájban Bartóti István hajdunánási születésű 24 éves kereskedősegédnek. Reménytelenül szeretett a mélabus természetű fiatal ember és ez gyűlöltette meg vele az életet. Az este 6 óratájban kiment a gazdája, Mogyorósy Győző Rákóczi utca 45. sz. a. üzletéből és bement a szobájába, ahonnan pár pillanat múlva revolverdörrenés hallatszott. A házbeliek berohantak a szobába, ahol patakzó vérben találták a rokonszenves fiatal embert. Mellette hevert a forgó pisztoly, amelyből csak az a golyó hiányzott, amely a mellét furta keresztül. Még élt, de nagy vérvesztéseget szenvedett, míg a kórházba beszállították. A golyó a szíve alatt furdott a testbe. Az állapota rendkívül súlyos és kevés remény van az életben maradásához. A kórházban sebeit bekötötték, a rendőrség pedig értesítette hozzátartozóit a szerencsétlen esetről. A boldogtalan fiatal ember éjjel után eszméletét veszítette és állapota súlyosbodott.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten összesen 60 születést 31 fiú 29 leány jelentettek be. Meghalt összesen 55 egyén. Természetes szaporodás e héten 5.

— **Bártfai emlékek.** A bártfai játékbarlang megszűlőztetett ügye ország szerű megbotránkozást keltett. Sokan kellemetlen emlékekkel távoztak Bártfáról. A fürdőjét nem is használták, mégis megürsedett zsebbel távoztak, sokan — köteszpenzsel. A játékszenvedély erőt vett az asszonyok is. Némelyik ezeket vesztett, többen még az ékszereiket is. Mint egyik debreczeni kereskedő értesít bennünket, a nők közül sokan az ékszereiket is elvesztették a játékbarlangban és a férjeiknek olyasmiket irtak, hogy meglópták őket, vagy elvesztették a karpereceiket, gyémánt függőiket, aranylánczaikat, pénztárczájokat stb. Persze ilyen füllentésekkel leplezték a játékbarlangbeli veszteségeiket. Az egyik 48-as képviselő felesége 3000 koronát vesztett pár nap alatt. Egyik vidéki kereskedőnek 6000 koronája uszott el két nap alatt.

— **Csavargók a vásárran.** Ilyenkor vásár idején messze vidékről összesereglenek Debreczenbe a gyanus egyének. A rendőrség már a vásár előtt összefogdosza a veszedelmesebbeket. Szombaton két közveszélyes csavargót, Rácz Mihályt és Prendelovits Ferenczet fogták el.

— **Késelő oláh komédiások.** Nagy botrányt okozott szombaton délelőtt a Széchenyi-utcán két oláh komédiás Krisztes István és Szabó Vaszili fenácizai oláhok. A verekedés azzal végződött, hogy Szabó kést rántott és fültövön szurta Krisztest, akit menten elborított a vér. Bekísérték mindkettőt a rendőrségre.

— **Veres Sándor hangversenye.** A hideg est és az eső dacára zsúfolásig megtelt a Dréher-féle sörcsarnok terme, ahová a szép kerthelyiségből szorult be a közönség a mostoha időjárás miatt, hogy Veres Sándort hallhassa. Az előadás kielégítette a közönséget, amely zajosan tapsolta az előadókat, akik közt volt Angelotti Vilmosné is. Veres Sándor még csak vasárnap esta tart előadást.

— Az elrabolt siketnéma lány.

A napokban R. M. siketnéma cigányleány dolgozott többmagával egyik kertben. Dél felé történt, hogy a többiek a leányt a távolabb eső kútra küldték vizért. A leány elindult és amint az uton ment, kocsival találkozott, amelyen két legény ült. A két kocsislegény azzal az ürügyvel, hogy elviszik a kútig, fölvette a leányt a kocsira. A kúthoz érve azonban nem tették le, hanem erőszakkal visszatartották. Lenvomták a kocsiba és szemét, száját befogták. Azután bevitték abba a kertbe, a hol az egyik legény kocsija volt és bezáptették a prásházba, ahonnan csak estére bocsátották el. A rendőrség a leányrablás dolgában megindította a vizsgálatot.

— **Tűz.** Ladányi Bertalan nagycseréi 21. sz. a. tanyáján tűz ütött ki a minap és 282 kor. értékű rozsszalmája elégett. Nem volt biztosítva.

— **Az elcsábított kis leány.** E hét elején hirt adtunk arról, hogy 14 éves fiatal leány eltűnését jelentette a rendőrség. A kis leányt 11 nap múlva találták meg hozzátartozói a nap utca 22. sz. alatti házban. A kis leányt F. Pálné csalta magához. A gyermeket kint hálatta az udvaron és a kis leány állítása szerint kedden éjjel a vendéglőből magas, szőke fiatal ember jött ki, aki merényletet követett el ellene, amit az orvosi vizsgálat is igazolt. A kis leány hozzátartozói azonnal megtették a feljelentést úgy F. né, mint a merénylet ellen, aki a nyomozat eddigi adatai szerint vasuti. A rendőrség már nyomon van. Az eset óriási felháborodást keltett, mert az utóbbi időben számos csábítás történt, de a gyalázatba sodort szülők merő szégyenérzetből nem tették meg a panaszt, pedig itt volna az ideje, hogy a debreczeni „kosaras asszonyokról” is le-rántásák a leplet.

— **Arany Bika mulató.** Tegnap este ismét szépszámu közönség élvezte a „Bika mulató” pompás műsorát. Estéről-estére fokozódó tetszésre találak Bella Jaquesou ének és táncszámái különösen pedig a tírioliak énekének imitálása. Kiséri Nándor a kitűnő komikus ma ismét új számokat énekel.

— **Gyógyszerész** gyakornokul elfogad Muraközy László a nála megtudható feltételek mellett egy helybeli lakos 6 gyüm. osztályt végzett ifjút.

— **A Sidoli cirkszaban** ma 2 előadás lesz. Az egyik délután 4 órakor félhétórakkal, a másik este 8 órakor rendezés helyárrakkal tartatik. Az esti előadás ismét bemutatják a nagy sikert aratott „Arcadiai vár” című keleti némajátékot, melyet Pedoni balletmester fog rendezni. Holnap, azaz hétfőn este tartja a cirksz utolsó, bucsu előadását, a legválogatottabb számokból összeállított műsorral. A hétfői, előadás kivételesen 1/28 órakor fog kezdődni.

— **„Antidol” a legjobb gyógyszer:** fejfájás, ideges fejfájás és nátha ellen. A szer nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belélegezve, azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja s mindenki csak jót mond róla; kérdezze ismerőseit, hogy „használta e már az „Antidol”, a mely nagyszerű hatásáért már arany érmmel is ki lett tüntetve? Egy üvegecske ára 1 kor. 20 fillér és 35 ször mulasztja el vele fejfájását. Kapható Debreczenben Mihalovits J. Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerész utraknál.

— **Az „Angol Királynő” szálloda** remek kerthelyiségében szombat, vasárnap és hétfőn este Magyar testvérek nagy hangversenyt rendeznek. Gyönyörű magyar nótákat és keringőket tanultak be ez alkalomra. Kitűnő ételek és tisztán kezelt borok, pontos

kiszolgálás, frissen csapolt korona és Dupla márcziusi sörök, nagy választéku villás reggelik. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Érdekes felfedezés.** A t. zenekedvelő közönség között, ki hangszerkedvelő és még a hirneves Komáromi M. műhangszerkészítő céget, Debreczen, Bika-szálloda mellett, József kir. herceg-u. 2. sz. figyelembe nem vette, — érdemes az üzletet megtekinteni, mert szép raktára valóban látványosságnak mondható. Nagy választékban található itt zongora, pianinó, czimbalom iskolahegedű, melyekkel a mult évben is nagy sikert aratott, vonóval darabja 7, 8, 9 korona. A cég nagykiterjedésű műhelyének élén egy igen derék üzletvezető áll, ki már az 1906. évi országos kiállításra egy hirnevesebb cégnek hangszert készített és munkáért érmmel és 6 oklevéllel van kitüntetve. A Komáromi M. cég kitűnő zongorahangoló és javítást is a legtökéletesebben készít. Mindenféle hangszereket részletfizetésre is ad.

— **(Arcszőr a nőknél)** ép oly csunya, mint kellemetlen. Ezen segitendő, legalkalmasabb a mindenütt elismert Schmidek-féle Szőrvesztőre hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszört alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcznak az üdőséget, finomságot és simaságot, a mellett végileg megvizsgálva és hatóságilag az arcszőrre ártalmatlannak találtatott. Ára 7 korona. Kapható Schmidek I., Budapest, VII., Nyár-u. 18. Erre vonatkozólag figyelemztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

— **Margit crém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arcszörvesztőjét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő-szerek között a Földes-féle Margit-crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, a bőr mindennemű tisztátlanságát, szepőt, pattanást, mitessert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdév, fiatallá varázsolja. Nemcsak az arcszört, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Gyilkosság a Posta-kertben.

(Az új szerető lelötte a régit).

Az éjjel rémes gyilkosság történt Debreczenben. Kint a Posta- és Széchenyi-kert közli uton történt a felháborító eset, a mely méltán keltett izgalmat a kertségi lakosság körében. A gyilkosságról az alábbi részleteket közöljük:

Este 9 óra tájban Bör László, a városi vásárfelü gyelőségnél alkalmazott 23 éves napidijas az utcán összekadott Petruska Mária 19 éves szobalánnyal, aki a Széchenyi-kert 18. sz. a. szolgálat. A szobaleány azelőtt Gál Elek géplakatosnál szolgált és akkor viszonyt szőtt Törő Imre hajdunánási születésű 19 éves géplakostanonczal, aki jelenleg Julow vasöntőnél szolgált. A viszony hosszú időn át tartott, úgy hogy a fiatal ember még két nap előtt is meglátogatta a leányt.

Az este, mikor a csapodár teremtes Bör Lászlóval, akinek még a nevét sem tudta, végiment a Széchenyi-utcán, Törő Imre Nagy István lakostanoncz barátjával sétált ugyanott.

Mikor meglátta a fiatal ember, hogy idegennel sétál a szeretője, rábirta barátját, hogy menjenek utána.

Azok mentek elől, ők pedig utána. Utközben két ákáczkarót keritettek, nyilván azon szándékkal, hogy a Törő Imre régi jogaiba tolakodót helyben hagyják. Így jutottak a kertek közé. Az uton egész kö. el értek hozzájuk. Ekkor — Bör László és a leány állítása szerint — a két fiatal ember támadólag lépett fel, sőt bemondása szerint követ is megdobálták. Erre Bör László, aki állandóan fegyvert viselt magával, elővette 9 mm. forgó pisztolyát és **közvetlen közelből Törő Imrét sőtötte, aki összeesett.**

Bör erre a szobalánynyal elmenekült, míg Nagy István fölemelte halálosan megsérült társát, akinek nyakából patakzott a vér.

— Jaj meghalok — nyöszörögte a szerencsétlen.

— Gyerünk orvoshoz — tanácsolta társa és meg is indult vele, de csak a Széchényi-utca végéig juthatnak. **Ott Törő Imre összeesett.** Társa rendőrt hívott, aki kocsin beszállította a közkórházba.

Láng Sándor dr. vette volna ápolás alá a szerencsétlen fiatal embert, de nem segíthetett rajta, **mert a golyó a jobb vállperez alatt behatolván kettészakította a nyakon végig huzódó főüteret és így a halálnak belső elvérzés következtében okvetlenül be kellett következni.** Másfél órai szenvedés után kiszenvedett a boldogtalan fiú.

A kórházban megjelentek Szoboszlay vizsgálóbíró és Bardócz András rendőrbiztos. A vizsgálóbíró azonban nem tudta kihallgatni a haldoklót, aki csak annyit tudott — ez is jellemző — a szeretőjéről, hogy Marinak hívják, gyilkosát pedig nem ősmerte, nem is látta soha.

Természetesen a rendőrség azonnal megindította a nyomozást és a tettest sikerült is hamarosan elfogni Petruska Mari szobalánynál, aki a kamrájában rejtette el. Ott akadtak rá. Nála volt a revolvere is, amelyből csupán az a golyó hiányzott, amely a szegény Törő Imre életét kioltotta. A gyilkos nem tagadja tettét, de azzal védekezik, hogy megtámadták és el akarta ijeszteni támadóit. Kihallgatása után letartóztatták. A gyilkos, mikor megtudta, hogy áldozata kiszenvedett, kétségbeesetten sirt és tördelte kezeit.

— Szegény édes anyám — jajgatta — ő nem tudja, hogy mit tettem. Jaj nekem, jaj!

Egész éjjel jajatott a börtönben. A rendőrség a vizsgálat befejezte után átadja az ügyészségnek.

Kihallgatták még az éjszaka a csapodár szobalányt is, aki bevallotta, hogy neki szeretője volt Törő Imre és hogy Bör Lászlóval csak most ismerkedett meg és a nevét sem tudja. A leányt, akinek hütlensége és könnyel

műsége okozta a szerencsétlenséget, kihallgatása után elbocsájtották.

Mi az ujság ?

Lukács László mostoha gyermekei.

A hivatalos lap mai száma érdekes hírt hoz, amely szerint a király megengedte, hogy Királdi Hercz Luczia és György nevüket, nemességük és előnevük épségben tartása mellett, Királdira változtathassák. Hercz, helyesebben most már Királdi Luczia és György, Lukács László volt pénzügyminiszter mostoha gyermekei és anyjukat Lukács csak nemrég vette feleségül.

Érdekes házassági meghívó.

Fömborból egy házassági hírt kaptunk, mely arról szól, hogy Bumgrand E. ur augusztus 20 án lép házasságra Kassovitz Amália kisasszonnyal. A hír idáig a sablonos házassági hírek közül való. De van a házasságról szóló értesítésének utóirata, mely így hangzik: U. i. Üdvözlő táviratok mellőzését kérjük! Az esetleg e czélra szánt pénzt szíves kedjék Friedländer Mór ur czímére Szepesváraljára, a tűzkatasztrófnak esett zsínagóga és iskoláépítés alapjára küldeni.

Öngyilkosság — dinamittal. Csütörtökön délben még vígan ivogatta Juscsik József homonnai kőműves a vízbehűtött pálinkát egy korcsnában; délután már összeroncsoltfejjel kiterítve feküdt. — Kioltotta életét egy dinamit-patronnal, a mit kalapja alá helyezett. Öngyilkossági módja megvilágítja sötét lelkiállapotát, az állatiasság visszafejlődött gondolkozását. Egy dinamit patronnal a kalap alá helyezni s a kanóczot az orra előtt meggyújtani, ez már a delirium utolsó foka. Erős, szép szál ember volt, csakhogy az ivásban határt nem ősmert, ha nem dolgozott: ivott és ha dolgozott, tizszer annyit ivott; az állam szeszjövedékének egyik legnagyobb előmozdítója volt, úgy, hogy a homonnai korcsmárosok valóságos megdöbbenéssel fogadtak halálhírért. Az öngyilkos temetése pénteken dél után ment végbe. Családja számalomra méltó, eddig is a legnagyobb nyomorúságban sinylődtek, mert a szegény asszony keservesen keresett krajezárait felerészben ő itta el.

TÁVIRATOK.

Hazajött a fődarabont.

Budapest, augusztus 12. Fejérváry Géza báró ma Karlsbádból elutazott Bécsbe, onnan pedig a legközelebbi vonattal Budapestre indult. Az érkezését Lányi igazságügyi üzletvezetővel tudatta. Fejérváry a vezérőbizontság határozatai kényszerítették, hogy nyaralását félbeszakítsa.

Jönnek a felfüggesztések.

Budapest, augusztus 12. Kristóffy József belügyi üzletvezető kijelentette, hogy mindazon tisztviselőket, akik nem engedelmeskednek a belügyi újabb le-

iratnak, **telfüggeszti** állásaiktól. Ettől azonban nincs mit tartani a hazafias tisztviselőknél.

Pásztorlevél a válságról.

Temesvár, augusztus 12. A 75 éves Desseffy Sándor csanádi püspök pásztorlevelet intézett az alsó papsághoz, amelynek végén így ír az agg egyházfejedelem: Uristen! adj bölcseséget államférfiainknak, hogy a nemzet és királya megérthessék egymást. Vezérelj jóra a királyt!

Kossuth Karlsbadban.

Karlsbad, augusztus 12. Kossuth Ferencz ma gróf Benyovszky Sándor képviselő kíséretében ideérkezett.

Változás a helyzetben.

Budapest, augusztus 12. Fejérváry azért szakította félbe nyaralását, mert sürgős szükség van a helyzetben beállott változás miatt jelenlétére. A helyzet most az, hogy a darabontoknak még a képviselőház megnyitása (szept. 15) előtt át kell adni helyeiket az új kormánynak.

Megsemmisített határozat.

Budapest, augusztus 12. Nógrádmegye határozatban tiltakozott a katonai behívóknak a csendőrtanyákon való kifüggesztése ellen és elhatározta, hogy a behívottak nem tartoznak megjelenni a törvénytelen behívásra. A megye ezen határozatát Fejérváry megsemmisítette és leiratában kijelentette, hogy ezt egyenes **izgatásnak** tartja és izgatásért a büntető eljárást indítja meg.

Az öreg bakák Kossuth-nótája.

Budapest, augusztus 12. Ma hirdették ki a Mária Terézia kaszárnnyában, hogy a 3 évet kiszolgált katonákat nem bocsájtják haza október 1-én. A kihirdetés leirhatatlan izgalmat keltett. **Az egész ezred elénekelte a tisztek előtt a Kossuth-hótát,** az öreg katonák pedig határozottan kijelentették, hogy történejk bármilyen nappal sem szolgálnak többet.

Fejérváry a nagy magyar.

Budapest, augusztus 12. A császár madár Fejérváry a lipótszentmiklósiakat táviratban üdvözölte azon alkalomból, hogy Lányi Bertalan darabont-czinkosát megválasztották. Fejérváry a magyarság és szabadelvűség diadalának tartja a győzelmet. (Hát a vesztegetés és hivatalos nyomás semmi?)

Kristóffy nyilatkozik.

Budapest, augusztus 12. Kristóffy József belügyi üzletvezető a Magyar Szó munkatársa előtt kijelentette, hogy a Popurului Roman című oláh szocialista lap közleménye az általános választói jogról való. A kijelentéseket megtette, de abban semmi különöset nem talál, mert Kossuth is híve az általános szavazati jognak.

Meghíusult békekötés.

Newyork, augusztus 12. Az orosz békekövetek ma válaszoltak a japánok előterjesztésére. Kijelentik, hogy Sachalin szigetét nem engedik át és hadi kárpótlást nem fizetnek.

Az orosz szabadságharcz.

Pétervár, augusztus 12. Trepornok Moszkvába utazott, hogy a zemsztvók gyűlését személyesen megakadályozza.

Radon, augusztus 12. A rendőrfelügyelőre ma bombát vetettek, amely darabokra tépte. A merénylő elmenekült.

Prónay a megyei tisztviselőkért.

Vác, augusztus 12. Prónay Dezső báró ma 10.000 koronát helyezett letétbe dr. Preisinger Lajos közjegyzőnél, azon megyei tisztviselők kártalanítására, a kik a nemzeti ellenállás miatt esetleg hivatalukat vesztenék.

Megakadályozott merénylet.

Buenos Aires, augusztus 12. A köztársasági elnök ellen merényletet akartak elkövetni. A merénylő revolvvert emelt, de mielőtt véres tettet végrehajthatta volna, lefegyverezték és elfogták.

Közgazdaság.

Bolgár kertészeti telepek Biharban. A biharmegyei gazdasági egyesület elhatározta, hogy Bihar-Szent András községében a bolgárrendszerű konyhakertészkedést meghonosítja s fölkeri a földművelésügyi minisztert, hogy Szent Andráson mintatelepet állítson föl. Hajdúvármegyében is elképelné ilyen kertészeti telep.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. augusztus 12

Készárú 10 olcsóbb, határidők engedők.

1905. októberi buza	16.08.—10
1906. áprilisi buza	16.56.—58
októberi roza	13.06.—08
1905. áprilisi rozs	13.48.—50
októberi zab	12.06.—08
1905. áprilisi zab	12.46.—48
1906. májusi tengeri	13.10.—12
1905. júliusi	16.58.—60
1905. aug.	—
szepetemberi	—
1905 augusztusi repce	24.30.—40

REGÉNY-CSARNOK.**Kisértet-látó.**

46 — Amerikai bűnügyi regény. —

Neckett már feléje nyult, hogy letépje róla az álarcot, de az ismeretlen viszálypött, majd hangosan felkacagott és most már nem elváltoztatott hangon szolt meg.

— Az istenért, csak ne oly tázosen, Neckett ur — és a titkos rendőrök előtt meghajolt. Bocssásanak meg uraim, hogy kedvem szottyant erre a tréfára, de nem akarom már a végletekig vinni. Tovább már nem engedő társadalmi állásom és az önök iránt érzett tiszteletem, hogy a megkezdett tréfát folytassam és bekísértessem magam. Bocssásanak meg érte, hogy felül-

lettem önöket, de ez a kis tréfa jól esett nekem. A méltó befejezése lesz a dolognak, ha pezsgős vacsorával fejezzük be az estét. Ezzel meg is hívom az urakat.

Alig mondta ki e szavakat, levette a vendéghaját, lálszakállát és a kék szemüvegét. Neckett majd nem sóbálványnya vált. Előtte áll mosolgó arcával a Biddy egykori társa, Barley.

Egyszerre észébe jutott, a Biddy kézírása, a levélmásolat, amelyről csak ő tudott mindeddig. Most látta, hogy annak minden sora Barleyre vonatkozik. Hidegvérét azonban megőrizte és száraz hangon felelte:

— Nagyon sajnálom Barley ur, hogy az önről alkotott jó véleményem erősen megcsappant. A körülmények, amelyek közt ma vejjel találkoztunk, nagyon gyanusak. A gyanut pedig nem lehet gyöngyöző pezsgős poharak mellett eloszlatni. Hivatalos kötelességem önt letartóztatni. Etöbb azonban megmotozom.

(Folytatjuk.)

Nyíltér.

MATTONI
BUDAI
KESERUVIZ

legjobb hajtoszer.

Kapható minden gyógyszerertárban és fűszerkereskedésben.

Augusztus 15-ig

feltűnő olcsó
leszállított árban

lesznek elárusítva
a raktáron lévő Blousok, Costümök, ruhaalkak, nő- és leány kabát, köpeny, gallér, stb.

Halmágyi Sámuel

utóda
női felöltők nagy áruházában.
Debreczen Piacz-u. 47.

1016/1905. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 106/5. 1905. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Debreczen szab. kir. város részére özv. Nagy Jánosné debreczeni lakostól 202 korona tőke, ennek 1900 évi megítelt 6% kamatai és eddig összesen 123 korona 94 fillér költséggel erejéig 1905. évi április hó 11 én bíróság lefoglalt és 700 koronára becsült állatokból álló és egyéb ingóságok 1905. évi augusztus hó 14-én délután 4 órákor kezdetét veendő és Haláp 20 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1905. évi július hó 12-én.
Oláh Géza bírói kiküldött,

Agrária erőtakarmánygyár

részvénytársaság vezérképviselősege
Horváth Gusztáv Debreczen, Csapó-u. 11.

„Kisbér“ cukorerő takarmány sertéshizlalásra, göboly hizlalásra, tehenészethez, lótakarmányozásra és Melasse

a legelőnyösebb árak és feltételek mellett kaphatók.

Vadászati bérleti hirdetés.

A Kossuth-utcai házak utáni ondódi földeken gyakorolható vadászati jog bérlete iránt érdeklődők Portörő Balint gazdasági pénztárnoknál Kigyó-utca 27. sz. a. jelentkezhetnek.

Ondódi gazdaság.

Utolsó előtti nap.

Hétfőn, augusztus 14 én visszavonhatlan utolsó előadás.

CIRCUS Sidoli Cäsar

a Vásártéren.

Ma vasárnap, augusztus 13 án, utolsó előtti nap Debreczenben.

2 nagy ünnepi előadás 2

délután 4 órákor és este 8 órákor.

Délután 4 órákor, ugy felnöttek mint gyermekek fél árat fizetnek.

Karzat 30 fillér, II. hely 60 fillér, I. hely 80 fillér. Zártszék 1 korona 25 fillér. Páholyülés 1 kor. 75 fillér.

A délutáni műsor épen olyan tartalmas és érdekes, mint az esti.

Minden műsor 17 számot tartalmaz, ezek között:

Motho-Phoso

A húzadik század rejtelye.

A fehér lovas

legujabb sport-jelenet. világitási efekttussal.

Uj!

Uj!

Arcadial vár

keleti némajáték, 4 jelenetben, a circus összes személyzete által 35 lóval, rendezti és beosztotta: Renato Pedoni, kir. olasz udvar balleadmester.

KÉT KELETI BALLETT.

Jegyek előre valthatok: Borsos Kata műipararu üzletében, Városház-épület.

Részletes műsor este a Circusban.

Buffet a Circusban.

Hétfőn augusztus 14-én este 1/8 órákor köszönő és bucsu előadás,

egy-zersmint

jutalomjátéka SMEELE parancsnok és LEWIES kapitány eredeti transval buroknak. — Pazar műsor.

Ingyen ad Budapesti Koronás Áruház **Ingyen ad**
 DEBRECZEN, Piacz-utca 7. (Vecsey-palota.)

minden vevőnek egy pontosan járó schvájcezi asztali órát minden vevőnek

aki 20 korona értékű árut vásárol. A vásárlás részletekben is eszközölhető.

Áruházam a fővárosi áruházak mintájára van berendezve, ahol minden kapható.

Az 50 filléres osztályban :

E héten.

Az 1. és 2. koronás osztályban :

3 db karlsbadi porcellán mély v. lapos tányér	25 kr.	Női bőrvőn bőresattal elegáns színekben	35 kr.
4 db karlsbadi porcellán gyümölcs v. sütemény tányér .	25 "	Korona nyakkendő selyemből, legújabb	50 "
Karlsbadi fehér porcellán nagyítalak különf. használatra	25 "	Japán selyem gazé legyező, díszesen festve	35 "
Egy pár aczél evőeszköz, penge és nyél egy darabból .	25 "	Férfi fél mellény, nagyon elegáns	50 "
2 db függőnytartó lánccal, nikkeltől	25 "	Litörkészlet csinos 6 pohárkával és tálczával	75 "
Vizeskorsó üvegből, igen csinos	25 "	Asztali lámpa rezutánzat, v. porcellánból esontfehér be-	
Fűszerszekrény fényezett fából, 7 fiókkal	25 "	téttel, golyóval és csilinderrel	1 frt.
Konyhasó tartó, barna fényezett fából, nikkelt kerettel .	25 "	Felszolgáló állvány üvegből nagyon csinos 5 tányérkával	50 kr.

Törpék, kertidíszek, háztartási cikkek, játékok és alkalmi ajándéktárgyak nagy választékban 1 koronától.

Áruházam egész napon át nyitva, megtekinthető vásárlási kényszer nélkül. — Az asztali óra jegyre csak azok tarthatnak igényt kiknek el ő részletvásárlás a 10 koronát meghaladja. **Schön Márkus.**

Csak néhány hétig tartó nagy árleszállítást
 rendezünk a nyári idényből visszamaradt szerb vásznak, kartonok, batisztok, ze firek, delinekből s fekete és színes gyapju szövetekből.
 Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék **fél áron kapható.**
 Színes napernyők beszerzési gyári árban tavalyi darabok fél árban
Szabó Lajos fiai cégénél
 1 m. divatos bluz selyem 40 kr., 1 db. jó minőségű zefir házi bluz 85 kr. és 1 frt., 1 m. mintázott francia batiszt 35 kr.

Ritka alkalom!
 a t földművelő gazdák figyelmébe **Kiválóan olcsó vetőgépek beszerzésére.**
 Ezennel közhírré tételük, hogy f. hó 14-én, hétfőn d. e. 10 órakor a baromvásár bejáratánál önkéntes árverés alá bocsájtainak 3 drb 13 soros és 1 drb 15 soros használt, de tökéletesen javított olyan mint az új merítő korongos sorvetőgép, továbbá 2 drb 15 soros tiszta új ugyancsak merítő korongos Hungária rendszerű sorvetőgép.
 Debreczen, 1905. aug. 7.
 A Kähne E. bizományi raktár kezelősége.

Kérem a kirakati árakat megtekinteni.
NAPERNYŐK
 az előrehaladt idény miatt **bámulatos olcsón** szerezhetőek be
Első debreczeni Ernyőgyár
 raktárában
DEBRECZEN, Piacz-utca 50. szám.
 Kérem a kirakati árakat megtekinteni.

Világkiállítás, St. Louis, 1904. Legmagasabb díjazás Grand Prix

Globus tisztító-kivonat
 jobban tisztít mint bármely más fény-tisztítószer.

Orosházi Kenyér sütőde és Étkeztetési Csarnok
 A kertekben lakó közönség b. figyelmébe ajánlom állandóan friss sütésű **kenyereimet**
 bármely kertségbe oda szállítva.
 Előjegyzések elfogadtnak és pontosan eszközöltetnek.
== Naponta friss uradalmi vaj. ==

Végkiárusítás üzletfelosztás miatt.
 Mig a készlet tart **férfi-, fiu- és gyermek ruhák**
minden elfogadható árban végkiárusítottatnak
Grünfeld Adolf üzletében
DEBRECZEN, Kistemplom mellett.
Mesés olcsó árak. Félingyen.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, szentül minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozásnak tessék válaszbélyeget csatolni.**

Borsy-féle pemetető cukor, köhögésnél a legjobb cukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budei cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Pénztáros kisasszony, ki kereskedelmit végzet felvétetik, ki már kereskedésben volt előnyben részesül. Czim a kiadóban.

Sűrű málnaszörp literje 1 ft., töm csokoládé kg-ja 90, Unicum likőr literje 1.80, kisüsti barack literje 1.20, kisüsti szilva 1 ft., kisüsti eper 1 ft., kisüsti seprő 1 ft. és törköly 1 fr. Merkli Ferencz-nél Fűvészkeret u. 14. Telefon 374.

Vasesztergályozást, vasgyalulást, gépjavitást a legolcsóbban vállal Preiszler Mór gépműhelye Debreczen, Deák Ferencz-utca 22.

Fiatal mérnök intelligens izraelita leány barátságát óhajtja. Levelek „Mérnök” jeli géré a kiadóba kéretnek Házasság hozomány nélkül is megtörténhetik.

Tegnap d. e. 11 és 1/2 12 óra között a Piacz u. 47 sz.-től az 58 sz.-ig menve, elvesztett egy arany sziv, a szives megtaláló kegyeskedjék a kiadóhivatalba átadni.

Egy fiatal leány oly férfi barátságát óhajtana kivel szabad óráit, kelmes szórakozását a kiadóba leveleket a kiadóba „K. tika” jelige alatt kérek.

Vetőgépek teljesen kijavítva felelősség mellett potom arban, részlet fizetésre is kaphatók Rábmér Sándornál Piacz utca 26. Nagytrafik udvar.

Pénzkölcsön azonnal 4, 5, 6 százalékra mindenkinek minden összegben adólevelekre, váltókra, kötvényekre, életbiztosításokra, zálogtárakra, részlet visszafizetésre is. **G. Löl höffel, Berlin W. 35** Viszbélyeg.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjutányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L. debreczeni első Elektrotechnikai vállalata** Kossuth-utca 1. szám

az udvarban.) Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek raktára. Képes árjegyzék ingyen. — Telefon-szám 168.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás Pintér Dezső órásnál, Szent-Anna-utca 2. szám. Tanuló felvétetik.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fiveteinek Deák Ferencz-utca 22.

Eladó borok. Nagyobb mennyiségű 1903. évi termésű ménes fehér rizling és bakatorfajú szőlőkből összezsűretelve, úgy mondóként, valamint 50 literen felüli mennyiségekben is magán fogyasztóknak, 10 hektoliter 1904. évi veres bor kitünő minőségű jutányos árak mellett **Szekelyhidon Kovács Lajos** bortermelőnél.

Egy 4 lóerejű eséplőgépnél tulajdonosa csopelni vaitót keres. Jó és tiszta munkáról kezeskedik. Czim a kiadóban.

Két szobás lakást mellek helyi égekkel, keresek magános házaspár részére, lehetőleg a város nyugoti oldalán, november elsejére. Czim a kiadóhivatalban.

24 drb különböző nagyságú fürdőkád igen olcsón kölcsön kapható **Kiss Ignác** nádogosnál Piacz-u. 34. **Új fürdőkádak folytonosan raktáron.** Olcsó szolid árak. Világyos csengő berendezési vállalat.

Egy kg. pergetett kristály méz 60 kr. Kereskedőknek, mézeskalácskészítőknek engedmény. Kontsek Geza Debreczen, Kossuth-utca.

Kitünő faj hegy. csomaga szállítók bármily mennyiségben augusztus 20 tól kezdve. Előjegyzéseket már a mai naptól felve zom. Darvas Miksa fűszer- és csomaga üzlete Debreczen. Telefon 294.

Teljes ellátásra felvétetik Budapesten József körút 34. I. em. 5. szám alatt több közepi korú tanuló, intelligens gentri családnál. Francia, német és olasz társalgás gondos ellátás.

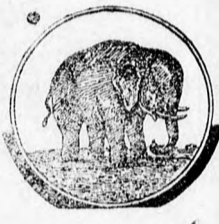
Legjobb a valódi

ELEFANT

Mosó Szikso.

Óvakodjunk a hamis, értéktelen utánzatoktól.

Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Elefánt védjegy.

Értesítés.

*Törvényes módon
Lejárt a valódi Mosó Szikso
mosó szikso és a híres Elefánt
jelű mosószappan.
Óvakodjunk értéktelen után-
zatoktól.
Hibuz Ferencz
első debreczeni mosószikso és
lejegyező szikso.*

Meghívó.

Az idei vadászszézon mélyen tisztelt szereplőit van szerencsénk ezután is tisztelettel meghívni, hogy üzletünkben **Debreczen, Csapó-utca (Bank háza)**

a vadászathoz

szükségendő mindenféle felszereléseket u. m.: fegyverek, revolverek, töltények, serétek, golyók, dugaszok, fegyverszijak stb. óriási választékát megtekinteni sziveskedjenek. — **Árakban meglepő olcsók vagyunk,** tekintettel rendkívüli vételeinkre, melynek fogva a legnagyobb igényeket is könnyen kielégíthetjük.

Szíves látogatásukat kérve, maradtunk tisztelettel

Pásztor Gyula Társa vaskereskedők.

Telefon: 271. sz.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

nyelviskolája.

Francia, német, angol nyelv és irodalom osztály- és magánoktatás

külön uri-, hölgy- és gyermekkurzusok.

Felvételek ideiglenes:

Simonffy-u. 42. sz.

Naponta d. e. 11-12, d. u. 5-6.

Szabályzatokat kívánatra ingyen és bérmentve

NAGY LAJOS

irodája

Debreczenben Csapó-u. 13. sz.

A mezőrendőrkapitányság mellett. Telefon 335.

Okmánykészítő vállalat. Megszerez nagykorúsítási nősülési, örökbe fogadási, névmagyarosítási, ipar, mindennemű katonai és hatósági, Erkölségi, Szegénységi és Válperekhez szükséges mindennemű bizonyítványokat s Remington írógépjén mindennemű irásmunkákat készít.

Incasso Intézet. Beszedi a kintlevő tartozásokat rövid idő alatt.

Magánkutató privat detektiv-vállalat. Mindennemű családi ügyekben adandó megbízatást elfogad és egyéb nyomozásokat és családi megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett eszközöl.

Általános Adásvételi és Házasságközvetítő Iroda Tessék a Csapó u. 13. sz. ház végén kifüggesztve levő saját hirdetési tábláimat megtekinteni, ahol is eladó földek, házak, szállók és házassáandó egyének állandóan felsorolva és kifüggesztve vannak.

A vállalat tulajdonosa Nagy Lajos volt ügyvéd, kinek szakavatottsága és feltétlen megbízhatósága mellett legfényesebben tapuszkodnak Debreczen város polgármesteri hivatalától, kir. Törvényszék, Vizsgálóbírószág, Kir. Járásbírószág, dr. Kardos Samu, dr. Szöllös Dezső és dr. Király Péter ügyvéd uraktól nyert szolgálati bizonyítványai, ahol is több mint 8 éven keresztül működött mint fogalmazó segéd s ki a debreczeni kir. Törvényszéktől kir. bírósági végrehajtói oklevelet is nyert.

Hivatalos órák mindég. (Jelszavam: „Mindég óbrén!”)

Bächer Rudolf

kizárólagos szabadalmazott ekegyár.

Ajánlja Sack rendszerű eredeti **Bächer** ekeket elpasztíthatatlan aczélféjekkel. — Melichár páros sorú „**Unicum Drill**” sorvetőgépeit szabadalmazott kikötő készülékkel, répavágóit, szecs-kavágóit, járgányait és egyéb gazdasági gépeit.Kizárólagos képviselő
és gyári raktár: =**Ráhrer Sándornál****DEBRECENBEN,**
Piacz-utca 26. Főtrafik-udvar.

Ugyanott teljesen kijavított, használt vetőgépek, melyek az év folyamán Unicum Drill gépeink eladásánál több helyről cserébe vétettek, a legolcsóbb árban és a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett kaphatók.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistémplombazár.

Az idény előrehaladottsága miatt

**rendkívül
leszállított áron
árusítunk****Mosó zephir, Kreton,
Ruhavászon, Etamine
és Batistokat.****Feltűnést keltő:**18 K helyett
csak 10 K.Remek remontoir Glorja-Ezüst-óra, 3 erős fedés és ugró fedéllel, dusan vésvé, pontos járás, 3 évi jótállással, utánvétellel **csak 7 koronaért****UHRENF. J. KÖNIG**

Bécs, VII., Westbahnstrasse 36/75.

Anyári idényből

visszamaradt áruk

leszállított áron

árusítatnak el.

Szerb vászon mtr 14 kr. Kartonok 20 krtól. Batistok, Zepfirek, Delinek stb. Dus választékban Női esernyők 110-től. Fegyházban kötött férfi, női és gyermek harisnyák és sok fel nem sorolt áruk

OLCSÓ ÁRBAN

árusítatnak el.

Dospoly János utóda

Főter, Tisza-palota.

Csemege szőlő és bor eladás.

Gróf Dégenfeld József és dr. Balányi Miklós urak „Erzsébet” szőlőtelepének elárúsító helyei:

Gróf Dégenfeld téren, a kenyér piacon 10-ik számú Wolf százados-féle Szikszay háznál és a

Főpiacon a 26-ik számú háznál levő békési házi kenyér üzletben megnyitattak.

Mindkét helyen a csemege szőlő nagyban és kicsinyben kapható.

Madelaine igen edesszőlő kilója 20 kr. A Dégenfeld téri főüzletben az „Erzsébet” szőlő telep kitűnő ó bora hektoliterenként igen olcsón megrendelhető.

Nagy Lajosirodájának általános adásvételi közvetítő osztálya
Csapó-utca 13. szám, az udvarban jobbra,
(a mezőrendőrkapitányság mellett.)

Telefon szám: 335.

Közvetít: Földbirtokok, házak, szőlők, mindenemű üzletek, üzleti berendezések, üzleti áruk, érték tárgyak, arany- és ezüst neműek, zálogjegyek, Lutor- és ruhaneműek, egyszóval minden bármily értékű dolgok eladását. — Kényes bb természetű értéktárgyak eladás végett nálam elhelyezhetők s azok eladásának közvetítése a legnagyobb titoktartás mellett történik.

Tessék a Csapó-utca 13. sz. ház falán levő saját hirdetési táblamat olvasni, az eladó ingatlanok és értéktárgyak azon állandóan felsorolva vannak.

Hivatalos órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig.

Figyelem.

A napokban megnyílik a

**központi czipő
és kalap
áruház.**

Dréher sörcsarnok mellett.

Uj!
Cook és Johnson

amerikai szab. tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal fájdalommegszüntető.

Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszertárában, 1 drb borítékban 20 f, 6 drb cartonban 1 kor. postai küldéssel 20 f.-el több.

Főraktár Magyarországra:

Török József gyógyszerára

Budapest, VI. Király-utca 12.

Központi raktár Ausztria Magyarországra:
„Zum Samariter”, Graz.**Hydraulikus sajtók**Arany érem
Szeged 1899.Arany érem
Budapest 1899.Arany érem
Pozsony 1902.hydrau-
likus
sajtóért.szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy
üzem számára.

2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat

kézihajtásra Herculesnyomórő-
szerkezettel, fa- vagy vastá-
nyérral.**Gyümölcs- és****szőlő-örlőket,
bogyozógépeket**

Gyümölcs-aszaló-készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint kényes gépeket a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II,
különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kéretnek.

Magánmérnöki munkákat
elvállal

Sipos és Kelen
okleveles mérnökök
műszaki és építési vállalati irodája
DEBRECZEN, Piacz-u. 58.
(Bank-palota.)
= Telefon: 297. =

Eladó.
Tarnalesz község határában
a Nánásy-féle
ősi bükk- és cseres-erdő,
mely 1000 hizósértés hizalására van
hecsülve
szabad kézből eladó.
Tudakozódní lehet Grósz Iónás
tulá donosnál Bekőleze, u. p. Egeresehi.

1 drb. Bazilika-sers jegy	1 drb. Magy. vör. ker. sorsjegy	3 drb. Erzsébet kir. sorsjegy
---------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------

Kapható 36 havi törlesztésre havi 3 k. 70 filléres
részletfizetésre.
Huzás szeptember és november hó 1 én.
Főnyeremény összege 70.000 korona.
Az első és második részlet beküldése ellenében
megküldjük a törvényszerűen kiállított részlet-
ívet, melynek birtokában a vevő az egyedüli já-
tékgjogot élvezi. Tisztelt vevőinknek 2 részlet be-
küldése után 1 részletet ingyen nyugtázunk, hú-
zás után pedig megküldjük a hiteles sorsolási tu-
dósítót.
Guttman Lajos és fia
bank- és váltóháza
BUDAPEST, V. Dorottya utca 11. szám.
Eszélyesorsjegyek eladásával foglalkozó valamint
részletfizetésben jártas ügynökök fényes jövede-
lemre tehetnek szert.

Legjobb bajuszsodró a híres
DEBRECZENI
„CZIVIS“ bajuszpedró

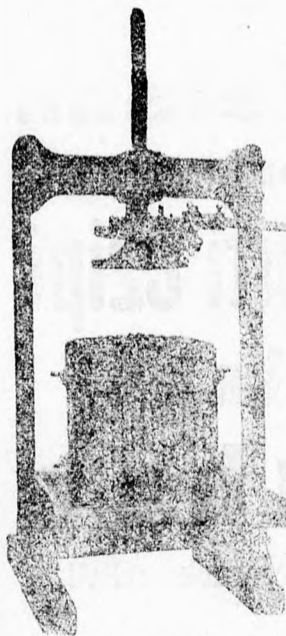

mely nem tép, de jól összetartja és nőteti
a bajuszt!

I doboz ára 40 fillér.
Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő
gyógyszertára a „Kigyó“ hoz DEBRECZENBEN.

„Ursus“ a legtökéletesebb vasgerenda szerkezetű
szabadalmazott lórsajtó felsőnyomással,
a törköly egy darabban vehető le. A must vasiészkek-
kel nem érintkezik s így a bor megfeketedése kizárva.
Legmagasabb nyomóképesség. Hóni gyártmány.

Budweizeri és hóni gyártmá-
nyu porcellán vala-
mint meidinger-köpeny és öntöttvas
kályhák, minden szer-
kezetű vas- és porcellán burkolatú
konyhák.

Vadászfégyverek és felszerelések,
revolverek, hüvelyek és töltények. Lőpor
áruda. Ujdonság!
Browning rend-
szerű i-mét ő fégy-
ver 1904. minta.
Képes árjegyzék
ingyen és bér-
mentve.

Tóth Gyula
DEBRECZEN
Piacz-u. 20. 27.

A vegyileg megvizsgált, amellett hatóságilag
az arczbőrre ártalmatlannak talált

Szörvesztő
eltávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemet-
len arczsőrt gyökerestől, anélkül, hogy az
arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak meg-
adja az üdeséget finomságot és simaságot. Ára 7 kor.
Vidéki megrendeléseket diszkrétan utánáét mellett
eszköztől

Schmidek I. Budapest, VII., Nyár utca 18.

Hivatalok és magánfelek
részére!

**Ruggyanta és
Réz bélyegző**
számológépeket, papir pecsét
bélyegeket, pecsétnyomó ál-
landó festékpárna és izléses
nyomta:ványokat
gyorsan, pontosan és olcsó
árban készít
az Első debreczeni
Ruggyanta-bélyegző-gyár
és nyomda
Simonffy-utca 5. szám.

Vigyázz!
kékre festett kirakat.

LÖWY F.
Piacz-utca 24. sz. a.
Kistemplommal szemben.
Fehérlő szálloda mellett.

Vigyázz!
kékre festett kirakat.

Debreczen legszebb áruháza.

Saját érdekében kérem,
hogy mielőtt női ruhaszövetekben, delainekben, Batisztokban, Blous- és ruha
selymekben szóval bármimemű rőfös- és rövidáru cikkekben szükségletét ho-
szerezné, látogassa meg teljesen újonnan berendezett üzletemet, amely az
áruk csodálatos szépségével mindenkit bámula'ba ejt.

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.
Minden vevő, aki 5 forini árú vásárol, annak egy fénykép után, művészies kivít lü
életnagyságu képet készítek, a rajta levő p-pirke-etért 1 frt 50 kr. fi etendő.

Naponta érkeznek ujdonságok.
Igen csinos, szép, das raktárt tartok Női- és Férfi fehérmeműek-
ben, vászon-, chiffon-, kanavászaim jobbak mint bárhol.

Paplanokat mérték után is készítek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
Üzleti elvem: Elmi és Elmi hagyni.